

ZNANSTVENI TEMELJI PSIHOLOGIJE

1. Objasni tri razlike između kliničkog psihologa i psihijatra.
2. Nabroji tri vrste psihičkih procesa i navedi po jedan primjer za svaki psihički proces.
3. Nabroji tri vrste čimbenika koji utječu na naše psihičke procese i ponašanje te za svaki čimbenik navedi jedan primjer.
4. Navedi tri obilježja znanstvenog pristupa i objasni svaki od njih.
5. Navedi tri teorijska područja psihologije i objasni svaki od njih.
6. Navedi tri primijenjena područja psihologije i objasni čime se svako od tih područja bavi.
7. Što je od navedenog točno za nezavisnu varijablu?
 - A. Opažamo je
 - B. Mjerimo je
 - C. Proučavamo je
 - D. Kontroliramo je
8. U kojem stoljeću je počeo razvoj psihologije kao znanosti?
 - A. 17.st.
 - B. 18.st.
 - C. 19.st.
 - D. 20.st.
9. U sklopu kojeg područja psihologije se razvila ergonomija?
 - A. Kliničke psihologije
 - B. Razvojne psihologije
 - C. Organizacijske psihologije
 - D. Školske psihologije
10. Koju metodu je najbolje koristiti ako želimo ispitati kako igranje online igrica utječe na pojavu agresije kod djece?
 - A. metodu korelacije
 - B. samoopažanje
 - C. anketu
 - D. eksperiment

11. Što je od navedenog karakteristika samoopažanja?
- A. Objektivnost
 - B. Subjektivnost
 - C. Valjanost
 - D. Pouzdanost
12. Primijenjena područja psihologije su područja psihologije koja se bave:
- A. Životinjama
 - B. Ljudima
 - C. Provedbom istraživanja
 - D. Razvojem testova
13. Koje područje psihologije istražuje kako ljudi primaju i obrađuju informacije?
14. Koje područje psihologije se bavi našim mišljenjima, osjećajima i ponašanjima kada smo u društvu?
15. Koju metodu istraživanja koristimo ako neprimjetno opažamo ljude u dućanu da vidimo koju vrstu hrane najčešće kupuju?

ZNANSTVENI TEMELJI PSIHOLOGIJE – ODGOVORI

1. Klinički psiholog je završio studij psihologije, a psihijatar je završio studij medicine. Klinički psiholog ne smije propisivati lijekove, dok psihijatar smije. Klinički psiholog se bavi različitim aspektima psihičkog života pojedinca (npr. našim stavovima, pamćenjem, koncentracijom), a psihijatar se bavi psihičkim poremećajima i njihovim liječenjem. Klinički psiholog smije koristiti psihodijagnostička sredstva (testove), dok psihijatar ne smije.
2.
 - Spoznajni (kognitivni) – percepcija, opažanje, pamćenje, učenje, mišljenje
 - Emocionalni (afektivni) – emocije – strah, bijes, ljubav, radost
 - Motivacijski (konativni) – motivi, potrebe, želje, interesi
3.
 - Fizikalni – kiša utječe na nas da se osjećamo loše, bezvoljno, i onda cijeli dan ležimo u krevetu
 - Biološki – bolesni smo i ne možemo učiti pa se odmaramo
 - Socijalni – svi u društvu puše, mi se osjećamo izolirano jer ne pušimo pa i mi počinjemo pušiti
4.
 - Sustavnost – uvjeti istraživanja moraju biti precizno definirani da bi se istraživanje moglo ponoviti
 - Objektivnost – istraživač ne smije nikako utjecati niti na ispitanike, niti na rezultat istraživanja
 - Kontroliranost – uvjeti istraživanja moraju biti dobro kontrolirani cijelo vrijeme
 - Oprez u generalizaciji – potrebno je puno puta provesti jedno istraživanje i dobiti jednoznačne podatke iz svakog od tih istraživanja da bismo mogli izvesti neke opće zaključke
5.
 - Biološka psihologija - bavi se istraživanjem bioloških procesa te njihove veze sa psihičkim procesima i ponašanjem (npr. biološke osnove učenja i pamćenja, kako hormoni utječu na ponašanje).
 - Kognitivna psihologija - bavi se istraživanjem kognitivnih procesa kao što su mišljenje, pamćenje, učenje i percepcija te njihovim utjecajem na ljudsko ponašanje (npr. zašto zaboravljamo, kako rješavamo probleme).
 - Socijalna psihologija - proučava psihičke procese i ponašanje pojedinca u društvenom okruženju – utjecaj grupe na pojedinca, predrasude, stavovi, altruističko i agresivno ponašanje.
 - Razvojna psihologija - proučava fizički, psihički i socijalni razvoj čovjeka od začeca do smrti. Zanimaju je psihičke promjene u različitim životnim razdobljima – tj. karakteristike svakog razdoblja.

- Psihometrija - bavi se problemom mjerenja u psihologiji te konstrukcijom i standardizacijom mjernih instrumenata – psihologijskih testova, skala i upitnika te njihovim vrednovanjem (bodovanjem).
- Psihologija ličnosti - proučava i provjerava mnoge teorije ličnosti te je usmjerena na pitanja koja određuju nas kao osobe i našu ličnost.

6.

- Psihologija rada i organizacijska psihologija - Nastoji primijeniti psihološka znanja radi poboljšanja učinkovitosti i zadovoljstva ljudi u radu (npr. kako osvjetljenje djeluje na učinkovitost, odabir kadrova i planiranje karijere, umor i motivacija zaposlenika).
- Školska psihologija i psihologija obrazovanja - Nastoji primijeniti psihologijske spoznaje u školskom sustavu (s učenicima, nastavnicima, roditeljima). Psihologija obrazovanja je područje psihologije koje se u prvom redu bavi problemima učenja i poučavanja (organizacijom školskog učenja, utvrđivanjem primjerenog oblika školovanja djece, pomaganjem djeci u rješavanju školskog neuspjeha i postizanju uspjeha, strahom od ispitivanja i slično).
- Forenzička psihologija - Bavi se procjenom osoba osumnjičenih za neko kazneno djelo. Sudovima dostavljaju svoja mišljenja o karakteristikama ličnosti pojedinih osumnjičenika, njihovim intelektualnim sposobnostima, emocijama, okolini u kojoj žive. Procjenjuju i pouzdanost svjedoka, posebno kad se radi o djeci koja su vrlo podložna raznim sugestijama odraslih kojima vjeruju ili kojih se boje.
- Područje socijalne skrbi - Brojni psiholozi rade u centrima za socijalnu skrb, domovima za napuštenu djecu, domovima za starije i nemoćne osobe. Njihovi poslovi u tom djelokrugu obuhvaćaju pomaganje ljudima koji se ne snalaze u različitim životnim ulogama.
- Područje istraživanja tržišta i oblikovanja socijalnih politika - Psiholozi mogu raditi i u agencijama za ispitivanje tržišta i javnog mnijenja. Zbog svojeg znanja o statističkim analizama podataka kvalitetno mogu provoditi istraživanja. Osmišljavaju učinkovite reklamne kampanje, ispituju potrebe i probleme stanovništva te pomažu u stvaranju kvalitetnih socijalnih politika.
- Klinička i savjetodavna psihologija - Nastoji pomoći ljudima u rješavanju njihovih emocionalnih problema i problema u ponašanju. Klinički psiholozi u svojem radu vrlo često surađuju sa psihijatrima. Najvažniji posao kliničkog psihologa je klinička procjena koja uključuje procjenu karakteristika ličnosti, intelektualnih sposobnosti, emocija i načina funkcioniranja pojedinca. Klinički psiholozi bave se i psihološkom terapijom koja se temelji na razgovoru s klijentom u kojem se pokušava pronaći i primijeniti rješenje konkretnog problema s kojim se klijent suočava. Savjetodavnim radom i psihološkom terapijom može se baviti i psihijatar, no on nije psiholog.

- 7. D
- 8. C
- 9. C
- 10. D
- 11. B
- 12. B
- 13. Kognitivna psihologija
- 14. Socijalna psihologija
- 15. Opažanje u prirodnim uvjetima

